

Februari-staking in Hilversum

Het verhaal van een verzetsman van het eerste uur

opgetekend door Karin Abrahamse en Bram van der Schuyt

Henk Rijk Robeer werd op 10 januari 1920 geboren in Hilversum. Vader Robeer was timmerman en actief lid van de SDAP. Hij was medeoprichter en bestuurslid van de Bouwbedrijfsbond en van het Instituut voor Arbeidersontwikkeling.

Het gezin telde zeven kinderen. Na de Geraniumschool volgde zoon Henk de Handelsdag-school. Zijn eerste baan was assistent boekhouder bij de firma Gorel, grossier in aardappelen, groente en fruit aan de Beresteinseweg (1936-1937). Henk Robeer bleef in de levensmiddelen bij de firma's Ruigrok (1937-1938) en Luza (1939-1942). Hij was vervolgens beheerder van het zwembad 't Plashuis in Loosdrecht en 's winters reiziger voor de Agentuur en Commissiehandel Middelaar in Laren tot zijn arrestatie in het najaar van 1943. Via Amersfoort en Buchenwald belandde hij in het 'Todeslager' Langenstein, waar

hij tewerk werd gesteld bij de aanleg van een ondergrondse fabrieksruimte.

In 1945 heeft hij daar voor de Amerikaanse bevrijders als gids en tolk gefungeerd, onder meer voor het opsporen van geheime nazi-documentatie over geleide projectielen.

Zoals vele van zijn lotgenoten kon hij terug in Nederland maar moeilijk wennen. Tijdelijk weer werkzaam in 't Plashuis te Loosdrecht, kwam hij in aanraking met de onderdirecteur van de N.S.F., later Philips Telecommunicatie Industrie. Zo kwam hij daar in dienst en bleef daar tot zijn pensioen in 1978.

Het gesprek met de heer Robeer vond plaats in maart 1995. Twee redacteuren van Eigen Perk namen er aan deel. De uitgeschreven tekst werd door de heer Robeer aangevuld en geautoriseerd.

Henk Robeer (geheel rechts) kwam uit een 'rood nest'. Hij groeide op in het Bloemenkwartier te Hilversum. Veel van zijn latere politieke vrienden waren ook zijn jeugdvrienden, met wie hij samen speelde in de Egelantierstraat.

Vroeg verzet in Hilversum

Eind 1939, het was al oorlog maar Nederland was nog niet bezet, werd ons groepje benaderd door een officier van de Nederlandse Inlichtingen Dienst die zich voorstelde als de heer Warmendam. Hij vroeg onze medewerking bij het opsporen van de mensen die bij Crailoo of de Hoorneboeg lichtkogels afschoten als er vliegtuigen over kwamen. We hebben er één bijna te pakken gekregen maar die ontsnapte in een auto. Wel hadden we het nummer van die auto kunnen noteren. Het bleken Rijksduitsers geweest te zijn maar de politie deed verder niets met die nummers. Aldus de heer Henk Robeer, een van de mensen uit het vroege Hilversumse verzet.

Wat bewoog dat groepje om dat allemaal te doen? In de eerste plaats was het een vriendenkring waarvan de leden allemaal bij elkaar in de buurt woonden, de bloemenbuurt. Ik zelf ben geboren en groot geworden in de Papaver-

straat. Max Lopes Dias woonde toen op de Hilvertsweg, Herman Bakels op de Egelantierstraat en Mop Goubitz op de Gijsbrecht. Maar belangrijker is dat we allen een socialistische achtergrond hadden.

Al als jongen van 12 jaar was ik bij de Arbeiders Jeugd Centrale AJC. Met Max en diens zusje Emmy deed ik mee met het wekelijkse Vara-programma "Ome Keesje". Meedoen met hoorspelen van de radio heb ik tot in het begin van de oorlog volgehouden. Prachtig vonden we dat.

Mijn vader was SDAP-er en één van de oprichters van de Bouwbedrijfsbond. Dat groepje jonge jongens stond bekend als een stelletje "rooien" en wilde dat best weten ook. En juist in deze kringen wist men veel beter wat er in het Nazi-Duitsland gebeurde dan in de rest van Nederland.

In de eerste plaats waren het de Duitse politieke vluchtelingen. De Nazis waren vooral bezig joden en linkse politici het land uit te jagen. En

Tweede klas Handelsdagschool 1934. Henk Robeer (links onder) bezocht deze school op de hoek Koningstraat en Vio-lenstraat. Rechts het hoofd, de heer Cornello. Het was een aardige school. Men kon er zelfs facultatief Esperanto leren, wat Henk Robeer deed. Van de 19 leerlingen in deze klas waren er niet minder dan zeven joods. Vermoedelijk heeft geen van deze zeven de oorlog overleefd.

die werden hier uiteraard in eerste aanleg door socialisten en communisten opgevangen.

Strijd tegen fascisme

Maar er was nog een andere belangrijke bron van informatie, die van de Spanjestrijders. Socialisten en communisten uit vele landen hadden in Spanje gevochten tegen Franco en het fascisme. Toen die strijd in 1939 verloren was kwamen die Spanjestrijders weer naar huis met hun onheilspellende verhalen. Krijn Breur was zo'n Spanjestrijder en zijn verslag over de burgeroorlog en de rol van Duitsland daarin maakte diepe indruk op ons.

Wie waren *ons*? Dat was weer een ander groepje bestaande uit acht Rotterdammers en Vlaardingers, die ik ontmoet had in Vierhouten. Dat zat zo. In '37 en '38 was ik boekhouder bij Ruigrok, een grote grossier in aardappelen. Maar in de loop van dat tweede jaar heb ik ontslag genomen. Aardappelen 'drogen in' en de nieuwe onervaren directie begreep maar niet dat de voorraad die in '37 een gewicht van zeg 80 ton gehad had in het voorjaar van '38 nog maar 70 ton woog. Ik werd beschuldigd van oneerlijkheid en daarmee moet je bij mij niet aankomen. Weg wezen, dus! Gelukkig kon ik voorlopig bij de NSF aan de slag, als calculator. Maar aan het eind van '38 stond ik weer op straat. Ik heb toen een paar maanden in het AJC kamp in Vierhouten geholpen om een grote hal op te zetten. Daar heb ik die Rotterdammers en Vlaardingers ontmoet.

Een bevriend staatshoofd

Werden die verhalen van Krijn Breur en andere Spanjestrijders niet breed uitgemeten in de pers? Nee, de regering van toen was als de dood om beschuldigd te worden van het beledigen van een bevriend staatshoofd. Je kan zeggen dat Hitler als het ware een bijzondere bescherming genoot. En de pers hield zich keurig aan de richtlijnen hiervoor van de overheid. Maar wij wisten wel beter. Die oorlog met de Nazis was onvermijdelijk. En over wat oorlog en Duitse bezetting voor ons zouden betekenen hadden we weinig illusies. Met dat verzoek van die mijnheer Warmendam van de Inlichtingendienst hadden we dan ook weinig moeite.

Daar kwam nog wat anders bij. Ik kwam uit

Pinksterfeest 1937 op de Paasheuvel te Vierhouten, georganiseerd door de Arbeiders Jeugdcentrale (A.J.C.). Het doel van de beweging was de culturele verheffing van de arbeidersjeugd. Henk Robeer ging daar naar toe en deed er kort voor de oorlog mee aan werkkampen in het kader van de bestrijding van de jeugdwerkloosheid (foto uit: 20 jaar AJC in vogelvlucht, 1918-1938)

een rood nest en in het Nederland van vlak voor de oorlog had alles wat overheid was weinig met ons op. We werden wel niet onderdrukt maar je leerde al vroeg dat je je als jonge AJC-er maar beter een beetje gedeisd kon houden. SDAP-leden en communisten stonden bij de politie geregistreerd. Eigenlijk was de stap naar de illegaliteit en ondergrondse voor ons minder groot dan voor de rechtse mensen die gewend waren om

het voor het zeggen te hebben.

In zekere zin waren we overigens al illegaal bezig. Vele van onze uit Duitsland gevluchte joodse en socialistische vrienden moesten we hier laten onderduiken. Als ze gepakt werden stuurde de Nederlandse regering ze terug. En wij wisten wel een beetje wat dat betekende!

10 mei 1940

Toch kwamen de meidagen in '40 ook voor ons als een verrassing. Met mijn broer, die lid was van de zweefvliegclub op Loosdrecht, en een paar vrienden zijn we heel vroeg in de ochtend van de tiende mei op motorfietsen naar het vliegveld gereden. Daar verwachten we een aanval maar die is niet gekomen. Van alles hebben we de startbaan opgesleept. Ik herinner me vooral de rioolbuizen die daar lagen om ingegraven te worden. Er kwamen wel vliegtuigen over en de Nederlandse militairen schoten daarop met geweren.

Een paar dagen later ben ik met een andere broer, die directeur was van de Tientax, naar Rotterdam gereden om te kijken of we onze zus niet moesten bijstaan. Die stond op het punt om te bevallen. Maar de stad stond in brand en bij Gouda konden we al niet verder.

De dag na de capitulatie ging ik naar Amersfoort. Daar was een groot garnizoen en ik wilde kijken wat daar gebeurde. Bij de Treek vond ik tientallen fietsen, wapens en munitie die daar door Nederlandse militairen weggegooid waren. Met een fiets, veertien pistolen en zakken vol kogels ben ik naar Hilversum terug gereden. De pistolen en de munitie heb ik toen begraven bij de Hoorneboeg, maar toen ik ze nodig had kon ik er niet meer bij want het was *Sperrgebiet* geworden.

Weet je wat in die dagen de meeste indruk op mij gemaakt heeft? Op de Hilvertsweg was de juwelierszaak van Kiek. Die joodse familie heeft

Onbezorgd plezier bij een verkleedfeestje in 1938 op een eilandje in de Vuntusplas, gekocht door de Nederlandse Arbeiders Sportbond. Links in het water, in overall en met sigaar, staat Henk Robeer. Na de februari-staking in 1941 werd het eilandje een toevluchtsoord voor de Hilversumse aanstichters van deze politieke verzetsdaad.

collectief zelfmoord gepleegd toen de Duitsers binnenvielen. Dat heb ik vreselijk gevonden.

Joden in de knel

Als je nu terugkijkt op die eerste maanden van de bezetting moet je toegeven dat het wel meeviel. Eigenlijk hadden we er op gerekend meteen te worden opgepakt. Maar de bezetter had geen enkele belangstelling voor ons. De Duitse militairen gedroegen zich heel gedisciplineerd. Het was een mooie zomer. In de uitspanning van de Tafelberg zaten Duitse soldaten en Nederlandse burgers tesamen in de tuin. Het is voorgekomen dat ze met elkaar vaderlandse liederen zaten te zingen waaronder het Wilhelmus! Nee, die Duitsers vielen toen wel mee.

Maar met de WA ("Weerbare Afdeling", de gemilitariseerde organisatie van de NSB, vergelijk de SS in Duitsland, red.) was het meteen hommeles. Eerst provoceren en dan bij de minste reactie er op los slaan. Dat was zo'n beetje hun tactiek.

In de zomer van 1940 kwamen ook de eerste bordjes met "Voor Joden Verboden". Ze mochten niet meer pootje baden in Muiderberg maar nog wel in Oud Naarden. En in het weekend kwamen daar vele joodse Amsterdammers. Daar ging dan de WA op af, met hun gummiknuppels.

Wat waren dat dan voor mensen, die WA? Je moet niet vergeten dat er in de jaren dertig grote werkeloosheid en veel armoede was. Dat heeft nog al wat mensen naar de NSB en de WA gedreven. En met de Duitse bezetting vonden zij dat hun tijd gekomen was. Bij die knokpartijen in het eerste oorlogsjaar hebben ze overigens niet alleen klappen uitgedeeld maar ook heel wat klappen moeten incasseren. Achteraf lijken het onderlinge pesterijen. Zo hebben we op koninginnedag (31 augustus, red.) met een paar lui het huis van een NSB-er op de Gijsbrecht oranje geverfd. Met menie. Van het hoofdkwartier van de NSB aan de Havenstraat werden de ruiten ingegooid. Maar de stemming werd al spoedig grimmiger.

De steeds zichtbaarder onderdrukking van onze joodse land- en dorpsgenoten hebben het wat aarzelende verzet van vele kleine groepjes de eerste stevige motivering gegeven. Je moet niet vergeten dat de gemiddelde burger in dat

eerste jaar nog maar weinig last van de bezetting had. Er was wel voedseldistributie, maar echt gebrek was er niet. Directe oorlogsdreiging was er ook niet, af en toe een aanval van Engelse vliegtuigen op een haven of zo. De Duitsers gedroegen zich keurig. Wie geen werk had kon vrijwillig in Duitsland gaan werken. Het viel eigenlijk allemaal nogal mee.

Ook de onderdrukking van de joden begon heel langzaam. Achteraf erg geraffineerd en volgens een vooropgezet plan. Het begon er mee dat de joden zich moesten gaan melden, eerst bij de politie in je eigen stad of dorp, de Hilversummers later in Amsterdam. Maar al spoedig werd de volgende stap gezet. Joden werden in een kamp bijeen gebracht en zo als dat heette geïnterneerd. Dat kamp stond in Westerbork.

In de grotere plaatsen als Hilversum zorgden de Duitsers voor het ontstaan van een zogenaamde Joodse Raad, nota bene om bij het interneren van de joden behulpzaam te zijn. De Duitsers speelde dat spel zo beleefd en vriendelijk dat velen er in liepen.

In Hilversum was de heer Hamel voorzitter van die raad en ook hij raadde onze joden aan om zich maar te melden en te doen wat de bezetters zeiden. De joden uit socialistische hoek waren echter gewaarschuwd. Zij doken onder. En daardoor hebben naar verhouding veel meer linkse joden de oorlog overleefd.

Het laten onderduiken van vervolgte mensen hadden we in de jaren '38 en '39 al geleerd. En dat begonnen we op veel grotere schaal voort te zetten. In Saluti Juventute konden we veel kinderen kwijt. Met name Lex Rubens heeft daar fantastisch werk gedaan. Herman Bakels wist veel adressen in Laren. Weet je waar ook veel onderduikers zaten? In houten zomerhuisjes bijvoorbeeld in Loosdrecht of in die van Grambergen. Het was inmiddels februari 1941 geworden.

Februari-staking 1941 in Hilversum

Na mijn ontslag bij de NSF en mijn verblijf in Vierhouten in de zomer van '38 had ik een baan gevonden bij Luza. Dat was een joodse zaak die bananen importeerde. Na mei '40 werd dat natuurlijk moeilijk maar we begonnen ook in andere producten te handelen. Eind '40 moest de eigenaar het beheer van de zaak aan een niet-joods familielid was overdragen. Dat was Dr Nor-

den, een tandarts. Ik werd procuratiehouder en hield de zaak drijvende.

Samen met de vertegenwoordiger van de Lijempf heb ik een systeem opgezet om onderduikers in het Gooi van eten te voorzien. De Lijempf was toen een grote zuivelcoöperatie in Leeuwarden.

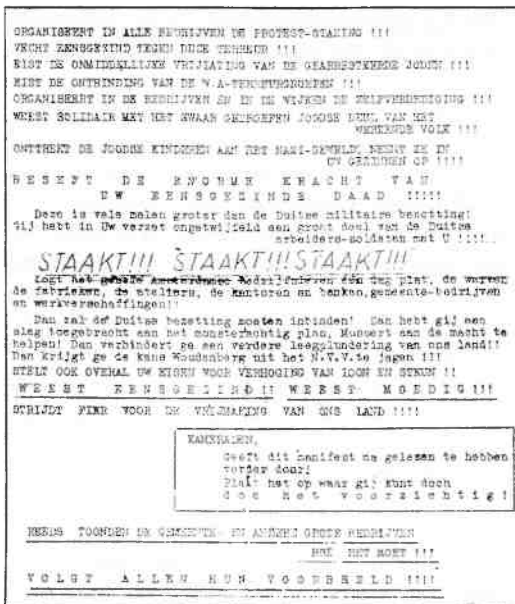
Op 25 februari belde tandarts Norden op dat Amsterdam plat lag. Als protest tegen de onderdrukking van de joden. Hij zei me niet te gaan staken, want dat zou voor onze joodse zaak met-een het einde zijn.

Ik heb toen de Hema en een paar andere winkels opgebeld en gezegd: *Amsterdam ligt plat, je krijgt een half uur de tijd om ook plat te gaan. Anders gaat het je ruiten kosten!* Ik belde niet van kantoor maar vanuit een cel. En telkens weer vanuit een andere cel. En een half uur later lagen die winkels plat.

Ook de tapijtfabriek aan de Huygensstraat heb ik op die manier dicht gekregen. De rest van Hilversum kregen we eveneens voor de staking mee. Want Gerard Meerbeek van Fokker was op zijn fiets naar Hilversum gereden en had de NSF tot staking bewogen. Henk de Heus, Ad Veltman en anderen gingen andere bedrijven Over het Spoor langs. Alle fabrieken en zaken stroomden leeg en de mensen verzamelden zich in het centrum.

Het was een onvergetelijk gezicht, die mensen die zwijgend en somber gingen optrekken naar het raadhuis. Die dag is een hoogtepunt van mijn leven geworden. Belangrijk was om het moreel hoog te houden. Met Mop Goubitz heb ik nog pamfletten verspreid met de oproep: "Staakt! Staakt! Staakt!". Dat was natuurlijk vrij link. Ik heb nog de pest in dat de Vara niet meedeed. Arie van den Brink en Jo Sikking hebben hun best gedaan maar ze kregen bestuurder Arie Pleijsier niet mee.

De mensen vergeten wel eens dat er toen buiten Amsterdam alleen gestaakt werd in Hilversum, en verder in Utrecht en Zaandam. Hilversum heeft in die dagen echt geschiedenis geschreven. En dan te bedenken dat er nu nog mensen zijn die verkondigen dat er voor 1943 in ons dorp van georganiseerd verzet geen sprake was.

Het gestencilde pamflet dat aan de vooravond van de staking op 25 februari in Amsterdam werd verspreid. De staking sloeg over naar enkele omliggende gemeenten, w.o. Hilversum en Zaandam (bron: Rijksdienst voor Oorlogsdocumentatie).

Geslaagde demonstratie

In de TV-documentaire van Paul Dubois, die op 24 februari 1995 werd uitgezonden door Omroep Hilversum TV vertelden de heren Henk de Heus en Ad Veltman hun verhaal over de februari-staking in Hilversum, dat geheel synchroon loopt met de lezing van Henk Robeer. Indrukwekkend was hun verhaal over de demonstratie die op 26 februari 1941, een dag na het uitbreken van de staking, in Hilversum plaats vond. Ondanks het uitgaansverbod werden in de nacht van 25 op 26 februari 1941 overal bekendmakingen aangeplakt. Naar schatting 10.000 mensen verzamelden zich de volgende dag op de Groest. De tocht langs het oude en nieuwe Raadhuis leek uit te lopen op een confrontatie met de SS, met het geweer in de aanslag. Door kalm te blijven bleef een ramp uit. Een gebeurtenis die diepe indruk maakte en waarop we (volgens een van de geïnterviewden) trots mogen zijn.

Onderduiken

Na vier dagen heeft de toenmalige burgemeester de hulp ingeroepen van een Duits detachement gelegerd in Amersfoort. Tegelijkertijd werden een aantal kopstukken van het nog jonge verzet gearresteerd. Voor ons groepje werd het

Bekendmaking van Generaal Fr. Christiansen

's GRAVENHAGE, 26 Februari.

1. In overeenstemming met den rijkscommissaris voor het bezette Nederlandsche gebied heb ik voor de provincie Noord-Holland, gezien den politieke toestand van het oogeblik, de uitvoerende macht op mij genomen.

2. De tenuitvoerlegging draag ik den luitenant-generaal van het luchtwapen Siburg, bevelhebber in den Luftgau Holland op. Hij handelt volgens mijn aanwijzingen.

3. Ik beveel:

a. in alle openbare en particuliere bedrijven moet Donderdag 's morgens de arbeid in volten omvang weder begonnen worden;

b. optochten, vergaderingen, samenscholingen en demonstraties van elken aard, in het bijzonder op openbare straten en pleinen alsook in bedrijven zijn verboden;

c. aan de gezamenlijke Nederlandsche politieke partijen is met onmiddellijken ingang in de provincie Noord-Holland tot nader order elke activiteit verboden, in het bijzonder ook het dragen van uniformen en insignes van elken aard;

4. handelingen in strijd met deze lastgevingen en met alle maatregelen die door den met de tenuitvoerlegging belasten bevelhebber genomen worden, zijn aan de Duitse krijgswetten onderworpen en worden door Duitse krijgsgerechten terecht.

Voorts wordt, in zoover niet nog ernstiger strafwetten overtreden worden, in het bijzonder gestraft wie tot staking ophilst of daartoe uitlokt of den arbeid neerlegt, met tuchthuisstraf tot 15 jaren.

Zijn voor de weermacht belangrijke bedrijven, waartoe alle vitale bedrijven behooren, in geding, dan kan tot de doodstraf veroordeeld worden.

De bevelhebber van de weermacht in Nederland,
Fr. CHRISTIANSEN,
generaal der vliegers.

Links: Als reactie op de februari-staking in Noordhollandse gemeenten kondigde de Duitse bevelhebber in Nederland strenge maatregelen aan

Onder: De straf voor de februari-staking 1941. Samen met Amsterdam en Zaandam mededeeling gedaan, dat op grond van par. 1 van de verordening van den Rijkscommissaris voor het bezette Nederlandsche gebied no. 7/41 van 11 Januari 1941 — in overeenstemming met den bevelhebber der Duitse Weermacht in Nederland — aan de genoemde gemeenten wegens de gebeurtenissen op 25 en 26 Februari 1941 boeten zijn opgelegd van respectievelijk 15 miljoen, 2½ miljoen en 500.000 gulden. De boeten moeten binnen een week na ontvangst van deze mededeeling op het conto van den Rijkscommissaris voor het bezette Nederlandsche gebied (Präsidialabteilung, Oberkasse) bij de Rotterdamsche Bank, Den Haag, Kneuterdijk 8, zijn gestort.

Boeten opgelegd.

's-GRAVENHAGE, 1 Maart. — De commissaris-generaal voor de openbare veiligheid en politie, S.S. Brigadeführer Rauter, heeft aan de burgemeesters van Amsterdam, Hilversum en Zaandam mededeeling gedaan, dat op grond van par. 1 van de verordening van den Rijkscommissaris voor het bezette Nederlandsche gebied no. 7/41 van 11 Januari 1941 — in overeenstemming met den bevelhebber der Duitse Weermacht in Nederland — aan de genoemde gemeenten wegens de gebeurtenissen op 25 en 26 Februari 1941 boeten zijn opgelegd van respectievelijk 15 miljoen, 2½ miljoen en 500.000 gulden.

De boeten moeten binnen een week na ontvangst van deze mededeeling op het conto van den Rijkscommissaris voor het bezette Nederlandsche gebied (Präsidialabteilung, Oberkasse) bij de Rotterdamsche Bank, Den Haag, Kneuterdijk 8, zijn gestort.

Deze aanzegging wordt overeenkomstig de voorschriften van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering gedaan, zoodoende geldt zij als bij voorraad uitvoerbare acte.

De betreffende gemeenten zijn verplicht, het gevorderde bedrag binnen zes weken na ontvangst dezer mededeeling van die inwoners dezer gemeenten, die volgens den laatste aanslag voor een inkomen van meer dan f 10.000.— zijn aangeslagen, in den vorm van een naar een gelijk percentage berekend toeslag op de inkomstenbelasting in te volderen.

Duitse onderdanen zijn van dezen omslag uitgezonderd.

De voorschriften van de Nederlandsche wet van 22 Mei 1845 op de invordering van 's Rijks Directe Belastingen moeten naar analogie worden toegepast.

Bij overschrijding van de termijnen kunnen verdere vergeldingsmaatregelen worden getroffen.

tijd om onder te duiken. We stonden immers al van voor de oorlog op het politiebureau geregistreerd. Waar moesten we heen? Nou waren we al ver voor de oorlog lid van de Watervrienden. Dat was een onderafdeling van de Nederlandse Arbeiders Sportbond. In de jaren dertig had die bond voor de watersporters een eiland gekocht, in de Vuntus langs het Ankeveense Pad.

Ik moet eerlijk bekennen dat we toen niet aan onderduiken dachten. Het woord onderduiken bestond toen ook nog niet eens. Het ging ons meer om gezellige feestjes en zo. Toen de staking verliep zijn we daar naar toe gegaan. Ik herinner me vooral de vreselijke kou in die februari-maand. Een week na het begin van de staking

was iedereen weer aan het werk. Maar het signaal was gegeven: dit pikt Nederland niet!

6 en een ¼

Toen begon voor mij een zwerfend bestaan. Vanuit Loosdrecht deed ik zo goed mogelijk mijn werk voor Luza. In het bos had ik een schuilplaats ingericht. Bij onraad smeerde ik hem daarheen, met een slaapzak. Ook heb ik de nacht wel doorgebracht in een kano, onder een steiger.

In '42 werd Luza opgedoekt maar ik had ondertussen wat anders gevonden en werd beheerder en badmeester van het Plashuis in Oud-Loosdrecht. Dat betekende vooral zwemles ge-

ven. 's Winters had ik natuurlijk niets, maar buiten het seizoen kon ik een baan krijgen als reiziger voor de firma Middelaar uit Baarn.

Ik verkocht kleine monumentjes van vooroorlogse munten. Daar stond de beeltenis van de koningin op en daar was een geweldige vraag naar. Bijvoorbeeld een stuiver, een cent en een doormidden gezaagd halfje. Aan elkaar gesoldeerd was dat "zes en een kwart", de bijnaam van Rijkscommissaris Seyss Inquart die in ons land de hoogste baas was: een klein monument voor een grote schurk! Die monumentjes ben ik toen in Noord- en Zuid-Holland aan particulieren gaan verkopen tot aan Vlaardingen toe. Daar had ik een paar goede vrienden zitten, weet u nog? Later ben ik ze ook zelf gaan maken. In het Plashuis had ik daarvoor een klein werkplaatsje ingericht.

Die monumentjes gaven me niet alleen een redelijk bestaan maar ook een netwerk van betrouwbare relaties. "Als u wat belangrijks weet

moet u het me maar meegeven". Mijn Vlaardingse vrienden konden het nieuws aan Londen doorgeven.

Arrestatie op Koninginnedag

Ondertussen ging ik af en toe stiekum naar Hilversum. Maar op Koninginnedag 1942 ben ik in een soort val gelopen. Bij het Casino werd ik door vier man van mijn fiets gesleurd en in mekaar geslagen. Volgens mij waren dat Nederlanders die die politie-opleiding volgden in Schalkhaar. Nog altijd wil ik weten wie dat geweest zijn. Mede op voorspraak van mijn schoonzuster, die een Duitse was, kwam ik weer op vrije voeten.

Toen ik een jaar later weer eens in Hilversum was, dit maal om mijn moeder te bezoeken, werd ik weer gepakt en veroordeeld. Via Amersfoort en Buchenwald kwam ik in het Bijzondere strafkamp Langenstein, maar dat is een ander verhaal.

Henk Robeer was als badmeester in het Plashuis in figuurlijke zin ondergedoken. Een foto van september 1943. Kort daarna werd hij bij een bezoek aan Hilversum gearresteerd en werd hij gedeporteerd naar Duitsland. Hij overleefde het Todeslager Langenstein.

Februari-staking 1941

Wat men uit dezen bitteren tijd
Aan uur en dag vergeten mag:
Nooit deze onvolprezen dag,
Toen 't volk, dreiging en dood ten spijt,
Terwille der gerechtigheid,
Opstond voor het volk, dat onderlag.

(Uit: het Geuzenliedboek 1940-1945, toegeschreven aan Mr Sam Davids)